

Anna Cima

Probudím se na Šibuji

26. 6. 2018
Kóendži, Tokio

**Pa
se
ka**

渋谷で目覚める

Praha 2018

Anna Cima

Probudím se na Šibuji

román

Vychází s podporou Ministerstva kultury ČR

**MINISTERSTVO
KULTURY**

Copyright © Anna Cima, 2018

Illustrations © Anna a Igor Cimovi, 2018

ISBN 978-80-7432-912-8

Igorovi, tátovi a Adéle

1.

Bavit se s holkama mě moc nebaví. To, co holky říkají, je nuda. Je mi fuk, co dělá jejich pes. Nezajímá mě, že jejich kluk má něžný, hluboký oči. Nebo že v drogeriích konečně začali prodávat ten americkéj jelení lůj v kulatý krabičce.

Holky probírají pořád dokola to samý. Stejný to bylo na gymplu, stejný je to na vejšce. Mají potřebu se navzájem ohromovat a věčně si dokazují, že jsou v něčem lepší anebo zajímavější než ta druhá. Jako kdyby život byl jedna velká soutěž. Soutěž krásy, soutěž v tom, kdo je inteligentnější, kdo má dneska hezčí svetr, na koho se chlapi víc koukají, o kom si chlapi myslí, že je vtipnější, a s kým chtějí trávit víc času.

Kristýna je v mnoha ohledech stejná. Protože se ale známe už od gymplu, je to jedna z mála holek, který vedle

sebe dokážu tolerovat. Má růžový vlasy a ve volným čase se angažuje v hnutí, který se pokouší prokázat, že tanec u tyče je ve skutečnosti ušlechtilý sport. Vedle toho se zabývá vyvíjením léku na léčbu rakoviny. Většinu dne tráví v laboratoři, kde pracuje na tajném výzkumu, o kterém nesmí nikomu nic prozradit. To se pak jeden nediví, že se z toho večer staví u tyče na hlavu.

Kristýna je výstřední. Klukům se líbí, ale její vehemence a inteligence je nakonec vždycky odradí. Od holky s růžovou hlavou totiž opravdu nečekáte, že bude po večerech místo společného koukání na film raději řešit chemický rovnice. Někdy si říkám, jak je to možný, že Kristýna nedokáže objevit nikoho pořádného. Pravděpodobně ani neví, jak by takovej ideální partner měl vypadat. Může za to její táta, kterej utekl na Srí Lanku, když jí bylo patnáct. Kristýně prostě celou pubertu chyběl mužskej vzor.

Z Kristýnina táty se na Srí Lance stal buddhistickej mnich a to není zrovna ideální představa mužství. Občas se jí zjeví ve snu, když potřebuje, aby tady pro něj něco zařídila, nebo jí chce popřát k narozeninám. Ale na mobilu je nedostupnej. Kristýna je na svýho otce samozřejmě příšerně naštvaná. Jistě je to lepší, připouští, než kdyby po rozvodu spáchal sebevraždu. Ale i tak je nakvašená. Do kolonky „zaměstnání otce“ ve formuláři na stipendia nebo na úřadech jen těžko napíšete *buddhistickej mnich*.

2.

Když Prahou prochází takřečení *hárékrišňáci*, přechází Kristýna znechuceně na druhé chodník. Ze všeho nejvíc ji vytočí, když se jí nějaký samozvaný mnich ve žlutým rouchu na náměstí Republiky nebo na Ípáku pokouší prodat učení knížky o karmickym cyklu a dalších blbostech.

„Slečno,“ osloví ji, „vy vypadáte, že máte otevřenou mysl...“

Musela ho upoutat Kristýnina růžová hlava. Kristýna se zastaví a probodne muže nenávisným pohledem. Mužíka to neodradí, věří svým přesvědčovací technikám a dál se pokouší Kristýnu nalákat, aby si knížku koupila.

„Víte, co je to karma?“ zeptá se jí.

„Jo, jednu mám v koupelně,“ odsekává Kristýna a snaží se utéct. Ale mužík je rychlejší.

„Rád bych vám něco sdělil o vašich životech. Nejen o tom současném, ale i minulém a budoucím. Určitě vás to bude zajímat. Tady je taková knížka...“

„Mě to nezajímá, vím o těchle věcech dost.“

„Ale tohle je o životě...“

Kristýna se zarazí a zpraží mužíka pohledem.

„Podívejte se, mě to ale opravdu nezajímá!“

„Ale mělo by!“ nedá se mužík. Teď se Kristýna skutečně dopálí.

„Heleďte, vy... atrapo! Můj otec je opravdovej buddhistickej mnich v klášteře Weduwa v Koggale na jihu Srí Lanky, jestli vám to náhodou něco říká! Až se budu chtít dozvědět něco o karmě, zeptám se jeho!“

Mužík ztuhne. Tohle nečekal.

„Ale tady v té knize...“

„Mě nezajímají vaše knihy! Jestli je chcete někomu dát, pošlete je mému otci na Srí Lanku, on vám to zreviduje!“

Mužík mlčí.

„Ale pochybuju, že tím bude ztrácet čas. On totiž pořád medituje! Jestli jste mnich, měl byste taky. A vyhodte ty sluchátka od iPhonu, co vám plandaj na rouchu!“

Mužík sklopí oči do země. Už nic neříká. Knížku poníženeš schoval za záda.

„Tak s pánem Buddhou!“ zasyčí Kristýna a odkráčí.

Mužík ještě pořád stojí před KFC. Připadá si náhle jako dotěrný hmyz, kterým možná byl v minulým životě.

3.

Nikdy nepochopím, co Kristýnina tátu přimělo sbalit se a utéct od rodiny. On to samozřejmě interpretuje tak, že se vydal hledat svoje vnitřní já. Ve skutečnosti spíš utekl před zodpovědností, která na něho začala tlačit, protože mu během krize zkrachoval podnik.

Když byla Kristýna malá, dařilo se její rodině dobře. Zrekonstruovali barák na okraji Prahy a na zahradu si nechali instalovat vyhřívané bazén. Kristýnin táta koupil

dětem obrovského psa, plazmovou televizi a zaplatil jim hromadu kroužků. Potom přišla krize a firma Kristýnina otce zkrachovala. Do krušný každodennosti vstoupily hádky s manželkou, dluhy a Kristýnina komplikovaná puberta (která vážně stála za to). A tehdy, místo aby se postavil k problémům čelem, si Kristýnin táta jednoho rána sbalil tašku a odjel na Srí Lanku. Dluhy přenechal manželce a očištěn od trablí běžného smrtelníka od té doby spokojeně medituje zašitej v klášteře.

Kristýnina máma se po rozvodu dala na ezoterii. Jenom si nemohla dovolit nechat tu dvě dospívající děti a odjet někam do kláštera. Tak z manželovy pracovny vyházela všechno, co jí ho připomínalo, a zařídila si tam ezoterickéj koutek, kterýmu Kristýna říká věštírna. Na policičky rozestavěla svíčky a léčivý kamení nabitý energií, nad vstup pověsila lapač snů a neustále doma pálí vonný tyčinky. Založila ezoterickou skupinu *Venuše*, do který nalákala sousedky, aby jim nad kartama mohla radit, co si mají počít se svými životy. Ve volným čase se Kristýnina máma baví předpovídáním budoucnosti. Sestavuje kvanta horoskopů a učí se pracovat s energiemi. Kristýna ji podezírá, že na dálku narušuje manželovi jeho klidný meditace na Srí Lance.

„Já bych všechny ezoterickéj obchody a čajovny okamžitě zavřela, všechny knihy o náboženství bych stáhla z oběhu, zakázala tisknout a spálila,“ vychrlí ze sebe Kristýna vždycy, když na tohle téma přijde řeč.

„Jenom to blbne lidi. Nabízí to samý snadný řešení, jako že když obejmeš strom, bude ti hned dobře, nebo že když si přečteš příběh o Buddhovi, pochopíš, jak se máš v životě zařídit. K ničemu to není. Jsou to jenom berličky, než se všechno posere ještě víc. Já jsem taky kdysi pod matčiny vlivem, když mi bylo sedmnáct, šla na kurz reiki. Víš, co to je?“

„To je nějaká léčivá energie z Japonska, nebo tak, ne?“

„Přesně tak. Legenda praví, že nějakej poutník zažil tři zázraky, když stoupal na posvátnou horu a blablably, objevil vesmírnou léčivou energii reiki. Ten kurz, kterýho jsem se zúčastnila, vedla nějaká paní Nováková ve

svym panelákovým bytě na Pankráci. Fakt mystickej zážitek. Tak zaprvý bys měla vidět ty zoufalce, co tam přišli. Zkrachovalej podnikatel, matka v domácnosti se čtyřma dětma, prodavačka z trafiky a já s matkou. Všichni se těšili, že až podstoupí iniciační rituál, tak se jim jako zázrakem začne dařit. Že uvidí pravdu daleko zřetelněji než obyčejní lidé.

Pro iniciační rituál měla ta Nováková vyhrazenej celej jeden pokoj. Trochu připomínal máminu věštírnu. Na jedný zdi byl pověšenej obraz Ježíše, na další visel Buddha a na třetí nějaký africký božstvo. Měli jsme si sednout k tý zdi, která nám byla duševně nejbliž. Pak jsme zavřeli oči a Nováková asi tři čtvrtě hodiny funěla v rohu, odkud na nás údajně vysílala energii.“

„A vidíš od tý doby pravdu ostřeji?“

„Pochopila jsem, jak jsou tyhle věci zbytečný a jak to blbne lidi.“

„Tak vidíš, aspoň k něčemu to bylo, ne?“

4.

Naši jsou pořád spolu. Jsem asi v celým širým okolí jedinej člověk, jehož rodiče se nerozvedli. První vlna rozvodů rodičů zasáhla naši generaci tak ve druhý třídě. Moje sestra, která tehdy chodila ještě do školky, si takhle jednou o víkend u jídelního stolu, když se najednou mimoděk zeptala otce: „Tati, kdy se s mámou rozvedete?“

Otec, kterej zrovna vařil večeři, zůstal s obracečkou v ruce nechápavě stát uprostřed kuchyně.

„Co to říkáš, broučku? Proč bychom se měli rozvádět?“

„Já jen že rodiče ostatních už jsou všichni rozvedený a jenom vy pořád ne. Tak mě zajímá, kdy to přijde,“ kreslila si sestra nevzrušeně dál. Myslela si, že rozvod je běžná součást rodinnýho života, a cítila se mezi ostatníma dětma znevýhodněná, protože naši byli ještě pořád spolu. Taky na sebe nekřičeli, nedělali scény a bydleli pořád ve společným domě. Sestra nedokázala pochopit, jak je možný, že rodiče Anetky, Majdy a Karlíka všechny tyhle věci už dělají, zatímco naši se k tomu ještě nedopracovali.

Největší zásluhu na tom, že se naši nerozvedli, má máma, která dokonale ovládá zásadu, kterou se v minulém století řídily japonský manželky, a to *nutnost vytrvat*. Nemyslím si, že je úplně správný, aby manželka vždycky všechno vytrpěla, ale mámina schopnost vytrvat bezpochyby podepřela vztah s otcem, takže se nerozpadl.

Můj otec sice není buddhistický mnich na Srí Lance, ale v poslední době vede téměř mnišskej život, věčně se zavírá ve své pracovně, odkud vylejzá jenom na večeri. Mám pocit, že ho skoro nezajímá, co dělají lidi kolem něj. Tak třeba moje psaní je mu úplně fuk. Ještě před pár lety mě občas zastavil a zeptal se, co čtu a jak se mi to líbí, nebo jestli mu nepřičtu kousek z toho, co zrovna píšu. Ale poslední dobou už se mě neptá na nic. Nezajímá ho ani, co dělá máma v práci anebo jak jde sestře škola. Pořád pracuje a čte a na nás už mu nezbyvá energie. Pozorovat ho je smutný. Ale stále si říkám, že je to lepší, než kdyby byl na Srí Lance.

Máma mě v psaní podporuje. Akorát mi pořád říká: „Mně se nejmíc líbilo, jak jsi tehdy psala o naší babičce. Proč zase nenapíšeš něco o babičce?“ Jenomže já si myslím, že autor se má vyvíjet. A o babičkách už toho bylo napsáno tolik, že další Babičku česká literatura nepotřebuje.

5.

Moje druhá kamarádka se jmenuje Mačiko Kawakamiová a pochází z Jokohamy.

„Menuju se Mačiko. Ráda jím kravaty.“

„Cože?“ nechápu.

„Mošský kravaty. Kravaty, co žijó v moži,“ vysvětluje.

Mhouřim oči a přemýšlím.

„Myslíš krevety?“

„Jó, kurevety, sem spletla. Mám po krk,“ naznačí Mačiko rukou, že je vyřízená.

Na rozdíl od Kristýny je na první pohled nenápadná, nekřičí a vypadá, že ji každou chvíli odfoukne vítr. Teprve když si s ní člověk sedne v hospodě, pochopí, jak moc se tahle holka liší od všech stereotypních Japonek, co si objednávají horkou čokoládu, hovoří tiše a zakrývají si pusou, když se smějou.

Mačiko Kawakamiová strávila střední školu zavřená ve sklepení, kde zkoušela se svojí rockovou kapelou. Přestože zatahovat školu je v Japonsku naprosto nemyslitelný, Mačiko to vždycky nějak prošlo. To proto, že chodila na křesťanský lyceum, kde jí nakonec vždycky odpustili. Jedna její spolužačka prý v tý škole zapálila knihovnu. I jí bylo odpuštěno. Já bych teda zapálení knihovny neodpustila nikomu.

Mačiko je tak pěkná, až všechny Korejky po plastikách blednou závistí a ptají se jí, kde si nechala udělat oči a kolik jí to stálo. Je docela paradoxní, že většina Asiatek chce evropský oči a já bych se kdysi byla zabila, abych měla ty svoje třeba jen o něco šikmější.

Mačiko hraje na kontrabas, studuje na HAMU a učí se česky, protože tady chce žít. Podle všeho kdysi někde slyšela Dvořáka a následně přesedlala z rockový hudby na klasiiku. Nakonec se rozhodla, že v Česku založí symfonickéj orchestr. Do Prahy přijela před dvěma lety. Přivezla s sebou obrovskéj kontrabas a svýho drobnýho přítele. S přítelem se do měsíce rozešli, on se vrátil do Japonska a Mačiko tu zůstala úplně sama jenom s kontrabasem. Náhodou jsme se potkaly, když bloudila po chodbách filozofický fakulty a pokoušela se sehnat nějakýho japanologa, co by jí pomáhal s češtinou. A záhy nato jsme se spřátelily.

„Napusara sem esej na téma: *Co si Češi myslí o mé zemi*. Můžeš se mi na to zadívat a opurabit mi chyby?“ řekne Mačiko a vytáhne z tašky sešit.

Líbí se mi, jak píše. Podobně jsem psala, když jsem byla malá. Její písmo je kostrbatý. Japonci se sice angličtinu na školách učí, ale moc tomu nedají. Jak jsem pochopila, většinou jenom vyplňují gramatický testy a kroužkujou správný odpovědi. Psaní dvakrát nedají. Možná proto je latinka pro Mačiko takovej problém.

Zadívám se do sešitu před sebou.

Moje esej, jak Češi vidí Japonce

Někdo z Europe má divný obraz o Japonsko.

Nechceš podívat se čtyři z nich?

1) *První.*

Mnoho lidí dělají mně to potoj, když oni říkají mně „děkuju“ a „dobrý den“. Ale to není pravda! Nikdy jsem neviděla Japonci, kdo dělají to potoj! Japonci není Dalajlama!

2) *Druhá.*

Něktrý lidi zeptali mně: Jíš suši každý den?

Odpověď: Ne.

Nemůžeme jíst suši každý den, protože suši je drahý. Ale české suši není dobré a není kvalitní. Nemusíš jíst české suši!

3) *Třetí.*

Něktrý lidi zeptali mně: Kde jsou ninža?

Odpověď: Nikde.

Oni existuje-li v minulosti, ale už neexistují. Ale domy o ninža existují. Tak můžeš vidět to, když byli v Japonsku.

4) *Čtvrtí.*

Něktrý lidi zeptali mě: Máš ráda chapadlo?

Odpověď: Nevím.

Někdy adult video používají chapadla, tak možná něktrý lidi maj rádi.

Všehno. Děkuju.

Mám co dělat, abych se nesmála. Vždyť moje japonština taky není dokonalá.

„Mačiko,“ zvednu hlavu od její eseje, „co myslíš spojením *to potoj*?“

Mačiko spojí ruce před sebou, jako kdyby se modlila, a ukloní se.

„Jo ty myslíš *postoj*!“

„Jo, ten posutoi!“ souhlasí Mačiko, „já spletla.“

6.

Naši mě odmala vedli k umění. K literatuře, filmu, k výtvarnému umění. Se sestrou se taky snažili, ale s ní to nebylo tak jednoduchý. Od útlého věku byla hyperaktivní a donutit ji třeba jen prohlížet si obrázky v knížce byl heroické výkon. Pořád se u toho kroutila, strkala si nohu za hlavu a dělala stojky. Já jako dítě s vytřeštěnejma očima zírala na otce skrz šprušle svojí postýlky a poslouchala jsem jeho vyprávění, zatímco sestra se neomylně pokoušela zabít při přelezání šprušlí na druhou stranu, kde očekávala opravdovej svět, mnohem zajímavější než tátovo vyprávění.

Táta doma vždycky měl obrovskou knihovnu. V devíti mi vrazil *Olivera Twista* a prohlásil, že je to nejlepší kniha na světě a kdo ji nepřečetl, je ubohej a neví, co je to správný umění. Odložila jsem Foglara a zoufale jsem se začala prokousávat *Oliverem Twistem*. Moc mě to nebavilo. Ale musela jsem tatínkovi dokázat, že nejsem ubohá, a tak jsem četla a četla, až jsem tu knihu přečetla. Otec zajásal a přinesl mi *Jméno růže*. *Zločin a trest* jsem přečetla ve třinácti, *Žert* ve čtrnácti. Vůbec jsem těm knihám nerozuměla. Vždycky jsem je přečetla a pak musel přijít tatínek a vysvětlit mi, kdo byl Trockij anebo Aristoteles, abych se zorientovala a mohla ve škole machrovat na spolužáky. (Vy jste nečetli *Žert*? Děláte si prdel?)

Spolužáci mě nesnášeli. Dávala jsem jim najevo, že jsou nevzdělaní idioti. Nejdřív jsem to dělala nevědomky. Před přijímačkama na gympl mě totiž otec motivoval povídačkama o tom, jak na střední potkám samý chytrý děti, že tam bude spousta holek, co se zajímají o četbu, a určitě se dostanu do bezva party. Pravdou bylo, že všichni mí spolužáci poslouchali hip-hop nebo Rihannu, zavadili tak maximálně o Pratchetta, a když jsem na ně párkrát vyrukovala s Puškinem, došli k závěru, že jsem vychloubačná kráva, a přestali se se mnou bavit. Na oko jsem dělala, že je mi to ukradený, a večer jsem doma plakala v posteli a nadávala otci, že ze mě udělal intelektuálku, co si nerozumí s vlastními vrstevníky. Pak jsem z toho udělala přednost.

Rozhodla jsem se, že když už mě ostatní považují za namyšlenou, tak namyšlená budu. A aby bylo na co, začala jsem číst jako šílenec.

Kristýna si s ostatními taky dvakrát nerozuměla. Procházela tehdy zrovna heavy-metalovým obdobím, chodila se starším klukem a stýkala se výhradně s lidma mimo školu. Ve třídě buďto spala, anebo si čmárala do sešitu nějaký depresivní obrázky. Protože s náma dvěma nikdo nechtěl sedět, přirozeně jsme skončily ve stejné lavici. Dost dlouho jsme se ignorovaly. Pak jsme se omylem zakecaly o *Pearl Jam* nebo o něčem podobným a začaly jsme si vyměňovat cédělka. Stala se pro mě obyvatelným ostrovem v moři beznaděje.

7.

V té době jsem objevila Murakamiho. Zalíbil se mi obal knihy *Afterdark*, a tak jsem si ho došla koupit. Úplně mi učaroval. Někjaký básničky jsem psávala i předtím, ale teď jsem začala plodit kvanta povídek. Nutila jsem otce, aby to četl a komentoval. Po vzoru Murakamiho i moje postavy rozmlouvaly s kočkama, záhadně mizely a objevovaly se ve snech, bezcílně bloudily městem a pronášely věty typu: *Byla úplně obyčejná, ani nevím, proč jsem se do ní zamiloval, a už vůbec nevím, proč vám to vyprávím, neboť je to ve skutečnosti nepodstatné.*

Toužila jsem co možná nejdřív vydat knihu, stát se slavnou a ukázat všem těm idiotům ve třídě, že jsem z nich přece jenom nejlepší. Většinu věcí, co jsem napsala, jsem následně publikovala ve školním časopise, kterej jsem sama založila a do kterýho nikdo jinej než já nepřispíval. Obšťastňovala jsem celou školu svejma výtvorama a ve vlastní výjimečnosti mě nakonec utvrdila jedna dívenka z nižšího ročníku, která ke mně se sklopenýma očima přistoupila na záchodech a prohlásila, že moje povídka o bosém chlapci s modrými vlasy, co doma rozbil zrcadlo a nechal střepy sedm let ležet na zemi, jí změnila život.

8.

Určitý literární ambice v sobě mám od dětství. Když mi bylo deset, máma mi koupila knihu, na jejímž přebale stálo: *Bestseller od geniální devítileté autorky*. Jak je možný, že nějaká holka už publikuje romány, zatímco já jsem ještě nenapsala ani stránku? Měla jsem z toho čtrnáctidenní deprese. Uklidňovalo mě jenom to, že ta kniha nebyla dvakrát dobrá (vlastně byla vyloženě strašná). Jenomže i přesto ve mně hlodalo, jak je možný, že já jsem ještě nic nedokázala? V duchu jsem viděla svůj vlastní román s obdobným textem na přebalu, ale když jsem si sedla za počítač, vždycky jsem ze sebe vyplodila jenom ohromnej, nepřilíš nápaditej nadpis, a dál už nic. Během přemýšlení o tom, co bych měla napsat dál, jsem tak možná dozdobila nadpis hvězdičkama z numerický klávesnice, ale to byl konec.

Protože jsem se nedokázala srovnat s tím, že jiná holčička už publikuje, zatímco já se zasekla na nadpisu, otec si mě vzal na klín a chlácholil mě, že tu knihu, co jsem dostala, určitě nenapsala žádná devítiletá holčička, protože malé holčičky by takhle dlouhý román napsat nedokázaly, a že jí s tím určitě někdo pomáhal, třeba její tatínek nebo dědeček. Je to prý jenom reklama, který nemám věřit. Protože táta už tehdy učil psaní, uznala jsem, že o těchhle věcech asi něco ví, a uklidnila jsem se. Řekla jsem si, že já budu první jedenáctiletá holčička, co napíše román i bez pomoci tatínka a dědečka, a začala jsem pracovat na ohromně komplikovaným veledíle, co se jmenovalo *Žáhady zamčené zahrady* (v názvu byly tři Z, to mi přišlo zajímavý). Hlavní postavou byla jakási Delionela Štráfová (nevím, kde jsem na to přišla, ale otec prohlásil, že je to dobrý a že si to bude pamatovat, kdyby se někdy rozhodl napsat něco pro děti). Úspěšně jsem ze sebe vypotila první odstavec, a když už jsem nevěděla, co dál, napsala jsem doprostřed stránky velkým písmem:

O deset let později

A pak jsem pokračovala. Jenomže otec mi na to řekl, že takhle to nejde, že zajímavý by bylo dozvědět se právě

to, co se dělo během těch deseti let, který jsem přeskočila, což mě zdeптalo.

Ve třinácti jsem si, potají, aby se to nedozvěděl otec, přečetla *Dívky v sedlech* a napsala asi padesátistránkovou sláтанinu o koních, na který mi otec pochválil jenom jednu jedinou větu. Prohlásil, že *tohle by napsal spisovatel*. Doslova jsem praskala pýchou. Už píšu jako spisovatel. Tu větu, co by napsal spisovatel, mi nikdy nikdo nevymaže z paměti. Zněla takhle:

*Dívky vešly do sedlovny, kde je ovanula vůně
kožených sedel a zpocených koňských deček.*

Zeptala jsem se otce, proč se mu z celého příběhu líbí zrovna tahle jedna věta. Odpověděl, že popisuje vůni místa, který čtenář nezná, a právě díky ní si ho dokáže dobře představit. Od té doby jsem nic lepšího nenapsala. Povídky, co jsem potila na gymplu do časopisu, otec vždycky se zvednutým obočím okomentoval slovy *zajímavé...*, což jsem přirozeně nemohla vnímat příliš pozitivně.

9.

Po střetu s Murakamim jsem se začala hlouběji zajímat o Japonsko. Objevila jsem anime (hned jsem začala psát o modrovlasých chlapcích), objevila jsem mangu (začala jsem kreslit komiks) a pochopila jsem, že japonština je super těžkej jazyk, kterej se musím naučit, protože to kolem mě nikdo neumí a tím teprve všem natrhnu prdel.

Oznámila jsem doma, že se budu učit japonsky (otec opatrně souhlasil), pořídila jsem si učebnici a začala jsem ve škole okázale trénovat slabičný abecedy tak, aby to všichni viděli. (Představovala jsem si, jak se potom o mně kantoři baví ve sborovně: „*Věděli jste, že se Kupková začala učit japonsky? Och, jaká to pronikavě inteligentní dívka...*“)

Do Kristýny, se kterou jsem se mezitím spřátelila, jsem v jednom kuse hučela, jak je Japonsko úžasná země a jak jsou všichni Japonci nádherní a že je škoda, že na gymplu máme jenom jednoho Vietnamce a ten je zrovna zadanej. Kristýna

se v té době zrovna přeorientovala na chemii a vracela mi údery nekonečnějma promluvama o kyslíku, draslíku a vyčíslování chemické rovnic. Kdyby na mě během pololetních písemek z matiky zoufale nesyčela „*vole, sečti to!*“ anebo „*tohle nesčítej, ty vole!*“, nikdy bych se nepropočítala k maturitě.

Svůj školní časopis jsem postupně celej nasměrovala na Japonsko. Nutila jsem školu číst o otevření Japonska v roce 1854, tradičním japonským způsobu topení, odívání v období Edo, šinkansenech, japonským filmu a hlavně o japonský literatuře.

10.

Pochopila jsem, že jsem na Asiaty. Nejdostupnější byli Vietnamci (ale trochu problém bylo, že neuměli moc dobře japonsky). Taky mi přišlo poněkud povrchní jen tak k nějakému přijít a říct mu: „Hele, líbí se mi tvoje šikmý oči, nechceš se mnou chodit?“ Přestože jsem každodenně na ulicích potkávala spousty vietnamskejch kluků, jedinej Vietnamec, se kterým jsem si kdy povídala, se jmenoval Long a poznala jsem ho v mateřský školce.

Bylo nám tehdy pět. Long měl místo očí úplně tenký čárečky a tvář měl kulaťoučkou jako balon. Bylo na něm vidět, že je jinej než my.

Namalovala jsem na papír všechny spolužáky a obličej jim vybarvila tělovou pastelkou. Ta pastelka měla dokonce takovej název. *Tělová*. Jenomže na Longa se nehodila, protože Long byl tmavší než my. Tak jsem ho vybarvila oranžově. Paní učitelka mi potom vyčínila. Řekla, že Long je stejný jako my a že ho nesmím vybarvovat jinak než ostatní. Jenomže Long byl jinej a s tím se nedalo nic dělat. Když si pro mě odpoledne přišla maminka, paní učitelka jí obrázek ukázala.

„Podívejte se, co Janička nakreslila!“

Hrozně jsem se bála, že mi mamka taky vynadá. Cítila jsem se provinile, přestože jsem si nebyla úplně jistá, co jsem provedla.

„Namalovala spolužáky. Je na tom snad něco špatně?“

„No, ale podívejte,“ ukázala paní učitelka na Longův oranžovej obličej, „vidíte, jak namalovala Longa?“

„Vidím,“ přimhouřila máma oči, „a co má být?“

„Vybarvila ho jinou pastelkou!“

Máma na učitelku nechápavě zírala.

„Namalovala prostě spolužáky tak, jak je vidí, na tom přeci není nic špatného.“

„No, ale tyhle věci se musí podchytit včas.“

„A to jako kdybyste měli ve třídě černocho, tak ho taky bude muset vybarvit růžově jako ostatní?“

Na to paní učitelka neměla co říct. Máma pak celou cestu domů vrtěla hlavou.

„Ježiši, to, že máme stejný práva a že se respektujeme, přece neznamená, že jsme všichni stejný!“ řekla potom doma tátovi, „když vidí Vietnamce, tak ho prostě namaluje, jak ho vidí! I se šikmejma očima! A bere to jako něco úplně normálního!“

„No tak to ta učitelka trochu přehání, no. Má strach, aby se mu děcka nesmála. Víš, jak uměj bejt děti zlý.“

„Naopak tím, jak to hrotí, na tu jeho odlišnost upozorňuje!“

A tak jsem pochopila, že Long je Vietnamec.

Ještě na jeden příběh s Longem si pamatuju. Hráli jsme si na pískovišti, když někdo z nás, už nevím, kdo to byl, najednou upustil lopatku, vytáhl si koutky očí až k uším a začal volat: *Číňan, Japonec, pitomec! Číňan, Japonec, pitomec!* Prý ho to naučil strejda. Všichni jsme ho napodobili a rozeběhli jsme se po zahradě. Také Long vytáhl koutky svých očí až k uším. *Číňan, Japonec, pitomec! Číňan, Japonec, pitomec!*, volali jsme. Jenomže v tom k nám přiběhla učitelka a začala nás rozhánět.

„Nechte toho, všichni! A honem! Slyšíte? Tohle nesmíte dělat, rozumíte?“

A potom se otočila na Longa: „A ty už to vůbec nesmíš dělat!“

Nechápala jsem, proč musí mít Long obličej vybarvenej tělovou pastelkou stejně jako my, ale nesmí běhat po zahradě a stejně jako my křičet *Číňan, Japonec, pitomec*.

Táta mi doma vysvětlil, že když dám Číňany a Japonce do spojitosti s pitomcem, nemuselo by se jim to líbit, a potom

mi řekl, že Longovi rodiče pochází z Vietnamu, a proto jeho tatínek mluví tak špatně česky. A že se žádnýmu cizinci nesmím nikdy smát za to, jak mluví a vypadá, protože mně by se určitě taky nelíbilo, kdyby se mi ve Vietnamu posmívali, že mám žlutý vlasy a neumím vietnamsky.

Tehdy mi došlo, že svět je mnohem větší, než jsem myslela, a krom Prahy že existuje ještě něco jako Vietnam, kde žijou Číňani, Japonci, Vietnamci a Češi všichni dohromady, přičemž se sami sobě vzájemně neposmívají. To mi přišlo skvělé. Začala jsem si Longa, kterej byl z Vietnamu, víc všímat, ale nebylo na něm zkrátka vůbec nic zajímavýho krom toho, že měl šikmý oči.

11.

Netušim, kde se ve mně tahle inklinace k asijskejmu typům bere. Mám to asi vrozený. Neznamená to, že by se mi nelíbili Evropani. Taky to neznamená, že by se mi líbili úplně všichni Asiati. Je to prostě složitý. Myslím, že devadesát procent holek, co se hlásí na japanologii, koreanistiku nebo sinologii, to má podobně. O japanoložku, který by se *nelíbili* Japonci, podle mě nezavádíte. Taková, která by řekla, že Japonci jsou hnusní, asi neexistuje.

Nicméně i mezi holkama, co jsou na Asiaty, poněkud vyčnívám. Mám asi úplně pošahanej vkus i v rámci týchle omezený skupiny, protože zatímco většina mejch spolužaček cíleně jde po Japoncích, co vypadají jako hošiči z cukr-kandlu, mně se líbí fousatý a špinaví samurajové, usmolený studenti z knihoven a pouliční muzikanti s kytarama. Poprvý jsem si to uvědomila, když mi bylo sedmnáct.

Pamatuju se, jak jsme s Kristýnou seděly na Stalinovi, popíjely vodku s džusem a já jsem tušila, že tohle je poslední klidnej rok mýho života. Takový to období, kdy vám všichni všechno naservírujou, řeknou, kdy máte kam přijít, kolik si s sebou vzít peněz, co bude v testu z dějepisu a tak.

Slunce ten den svítilo, až to bylo nepříjemný. Když na to vzpomínám, doopravdy mám pocit, jako by tehdy bylo všechno žlutý. Pozorovala jsem Prahu a v duchu si říkala, že jednou dokážu skvělé věci. Do konce gymplu jsem

plánovala napsat geniální román, naučit se japonsky, založit kapelu a namalovat komiks.

Vytáhla jsem z peněženky fotku Toširóa Mifuneho a položila ji před sebe na zídku. Zapálila jsem si a zálibně jsem se zadívala na samuraje v kimonu před sebou.

„Co je to za týpka v pyžamu?“ nadzvedla se Kristýna z podporu ležmo a napila se vodky s džusem.

„To je,“ řekla jsem posvátně, „Toširó Mifune.“

Kristýna se k fotce naklonila blíž.

„Zas nákej Japonec, co? A není na tebe trochu starej?“ zeptala se.

„Už je mrtvej,“ opáčila jsem.

„Tak proč ho nosíš v peněženke?“ zeptala se Kristýna.

„Protože ho miluju.“

„Seš ujetá,“ zavrtěla Kristýna hlavou, „nechápu, co na těch šikmookejch vidíš.“

Měly jsme před sebou Prahu jako na talíři a všechno se zdálo na dosah ruky. Zhluboka jsem potáhla z cigára a znovu jsem se podívala na Mifuneho. Holky kolem mě v té době operovaly s Danielem Radcliffem z *Harryho Pottera* a upířím Robertem Pattisonem ze *Stmívání*, ale tihle směšní hošánci mě osobně ani trochu neimponovali. Zato upocenej Mifune v samurajskejšech hadrech, to byl ten správněj vodvaz.

Moje mladší sestra, následující tehdy neomylně můj vzor, se do Mifuneho taky zamilovala. Občas jsme si spolu sedly na gauč a pustily si *Opilýho anděla* od Kurosawy. Tam hraje mladej Mifune jakuzáka, prochází se nonšalantně po městě v bílým kvádru a pálí jednu od druhý. Sestře tehdy bylo třináct a mně sedmnáct. Vzala jsem do ruky ovladač a namířila ho na DVD přehrávač pod televizi.

„Už to bude!“ natáhla se sestra blíž k obrazovce. Zvedla jsem ruku s ovladačem do vzduchu.

„Ted! Ted! Dělej, pauzni to!“

Toširó si v tom filmu totiž v jedný scéně sundá košili. Zmáčkla jsem „pause“ a polonahej Mifune s napomádovanejšma vlasama se zarazil uprostřed svlíkání. Zálibně jsme

si začaly prohlížet jeho nahý tělo. Rodiče při tomhle posvátným rituálu samozřejmě nesměli být doma.

„Ty jo, ten je hezkej!“

Toširó nás obdařil vyčítavým pohledem.

„A vůbec nemá tak chlupatý prsa jako náš táta!“

„Japonci nejsou tak chlupatý.“

Zdálo se mi, že se Mifune červená. Ale nebylo to možný. Vždyť to byl černobílý film.

„Mně se líbí,“ zamyslela se sestra, „jak má takovej nakrčenej nos, když se mračí. A vůbec,“ natáhla se ještě blíž k televizi, „má fakt pěkný oči.“

„To má,“ souhlasila jsem, „škoda, že takový Japonci ne-
žijou v Česku.“

„Šla bys do něj?“ zeptala se sestra.

„Do Toška? Si piš.“

Prohlížely jsme si červenajícího se Mifuneho tak zblízka, jak to jen šlo. Jenomže on potom sáhl do kapsy a vytáhl z ní dálkový ovládání. Namířil na nás a zmáčknul „play“. Asi už nemohl vydržet, jak na něj nestoudně zíráme, a ještě to hlasitě komentujeme. Film se zase rozeběhl. Vyměnily jsme si se sestrou nespokojený pohledy.

„Ukaž,“ vytrhla mi sestra dálkový ovládání z ruky a přetočila scénu znovu na začátek, „teď si ho pauznu já.“

12.

V šestnácti jsem si poprvý a naposledy v životě dala inzerát. Chtěla jsem si najít japonského kamaráda nebo kamarádku. Bylo to tehdy fakt nevinný. Japonsky jsem neuměla ani kváknout, ale anglicky už jsem se dorozuměla slušně. Ozval se mi nějaký Satoru. Bydlel v Plzni a byl o dost starší než já.

Nutno přiznat, že mi přišel podezřelej už od začátku. Ale nemohla jsem přece zahodit příležitost. Tak jsem si s ním dala schůzku na Zličíně v obchodáku. Říkala jsem si, že tam bude plno lidí, a kdyby se nedejbože začalo něco dít, zakřičím a někdo určitě zakročí. Když jsem dorazila na místo schůzky, Satoru už tam byl. Na první pohled vypadal obyčejně. Trochu jsem se uklidnila.

„Hele,“ řekla jsem mu hnedka z kraje, „já hledám jenom kamaráda, jasný?“

„Jasný,“ přitakal. Objednali jsme si kafe.

„Kolik ti je?“ zeptal se mě.

„Šestnáct. A tobě?“

„Třicet.“

Zjištění, že můj potenciální kamarád je o čtrnáct let starší než já, mě poněkud vyvedlo z míry. Zapíchl jsem pohled do kafe před sebou. O čem si s ním mám povídat? O čem se baví třicetiletí muži? Ale ještě než jsem stihla zahájit konverzaci nějakou vhodnou otázkou, Satoru mě předběhl.

„Můžu na tebe sahat?“ zeptal se mě.

„Cože?“ vytřeštila jsem oči. To teda bylo rychlý. „Nemůžeš,“ zavrtěla jsem rychle hlavou, „já fakt hledám jenom kamaráda.“

Sledovala jsem, jak se jeho ruka plíží po stole k mému kafi.

„Myslím to vážně,“ řekla jsem mu, „nech toho, nebo půjdu domů!“

Satoru se zatvářil jako nakopnutej pes. Potom ruku stáhnul zpátky ke svému hrnku. Ulevilo se mi. Tak tohleto jsme si vyjasnili. Teď je potřeba zapříst konverzaci.

„Co děláš za práci?“ zeptala jsem se ho.

„Dělám v japonské firmě, co vyrábí televize. A ty?“

„Jsem ve druháku na gymplu.“

Ruka už se zase plížila po stole.

„Vážně tě nemůžu ani chytit za ruku? Moc bych si to přál.“

„Ne!“

„Jsem moc osamělý...“

Nemělo to cenu. Nechala jsem si přinýst účet a vydala se domů. Jenomže v tom mě Satoru popadl za zápěstí a táhl mě obchodákem na opačnou stranu, než jsem měla namířeno.

„Pusť mě!“

„Neboj, chci ti jenom něco ukázat!“ vlekl mě chodbou dál.

„Ale já nic vidět nechci!“

„Jenom se neboj a pojď.“

Co mi proboha chce ukazovat? Vážně jsem zvažovala, že začnu rvát o pomoc, když mě Satoru konečně pustil.

Stáli jsme před obchodem s elektronikou. Vůbec jsem nechápala, co se děje.

„Pojď!“ řekl mi a vyrazil směrem k televizím. Zkoprněle jsem ho následovala. Prošli jsme kolem vysavačů, holicích strojků a rádií. Dorazili jsme k plazmovým televizím.

„Hezký,“ řekla jsem. Ale Satoru mi nechtěl ukázat televize. Donutil mě obejít regály zezadu, takže jsme koukali na hromadu kabelů a tlačítek, který čouhaly ze zadků obrazovek. Nechápatě jsem na to civěla. Vůbec mi nedocházelo, o co tady jde. Pak se Satoru naklonil k nejbližší televizi a ukázal prstem na čárový kód nalepený pod výstupem nejtlustšího kabelu.

Nahnula jsem se trochu blíž. Na malý nálepce tady stálo: „*Zkontroloval Satoru Tanaka.*“

„To jsem zkontroloval já,“ pronesl Satoru a hrdě vypnul hrud. Potom mi vlepil pusou. Ani jsem nestihla nic namítnout. Zůstala jsem opařeně stát ve změti kabelů. Tak mě políbil úplně cizí Japonec. Obchodákem se táhle linula píseň *Love Is In the Air*.

V prváku na veřejce jsem se s tímhle zážitkem svěřila spolužačce. Ani nemrkla, vytáhla mobil a cosi na něm chvíli mačkala. Potom mi přístroj strčila před obličej.

„Byl to tenhle?“ zeptala se suše.

Evidentně jsem nebyla jediná, koho se Satoru pokusil omráčit televizí.

13.

Ve druháku na gymplu mě naši přistihli, jak se snažím sníst jogurt hůlkama. Pochopili, že na tohle už jsou krátcí (otec mi doporučil všechny japonské filmy, co znal, a dál už si nevěděl rady), a tak mě svěřili do laskavé péče jednoho postaršího japanologa.

Pan učitel měl malou pracovnu v centru Prahy, doslova obloženou knihama, úplně bílý vlasy a zářivě modré oči. Takhle nějak jsem si v dětství představovala Ježíška. Za mlada to musel bejt nádhernej chlap. I teď to byl štramák. Usadil mě ke svému stolu na rozvrzanou dřevěnou židli. Stůl byl plnej počmáraných papírů, slovníků a knih.

Rozhlídla jsem se po místnosti. Proleželý kanape a na něm vybledlý polštář neurčitý barvy. Obří kaligrafie na zdi za stolem, vlastnoručně napsaná panem učitelem. Odkudsi sem slaboučce zaznívala znělka ze *Smolíkovejch*. Pan učitel si po ránu rád pouštěl animovaný seriály. V místnosti bylo šero, světlo sem dopadalo jenom skrz malý okýnko naproti gauči. Vykreslovalo zářivě bílej čtverec na podlaze vedle mojí židle. Ve vzduchu se vznášely drobný částičky prachu. Ty, co se dostaly nad bílej čtverec na zemi, se třpytily a mihotaly jako zlatej prach.

Připadalo mi, že jsem vstoupila do světa, kam žádná žena nikdy předtím nevkočila. Byla jsem nervózní a nedočkavá. Chtěla jsem už honem rychle umět japonsky, abych se mohla dívat na všechny filmy s Mifunem a nemusela přitom pořád přeskakovat z jeho obličejů na titulky. Pan učitel seděl v křesle za svým obrovským stolem a mlčky pozoroval, jak se celá nesvá rozhlížím po místnosti.

„Slečno Kupková,“ přimhouřil oči, jako by viděl až do mého černýho duše, a nalil si víno z lahve na stole, „doufám, že za tou vaší touhou umět japonsky nestojí žádný Japonec!“

Zavrtěla jsem hlavou.

„Tak to je dobře,“ položil učitel lahev na stůl, „hlavně si nikdy žádnýho Japonce neberte. Jsou to zvířata.“

A labužnický se napil.

14.

Pan učitel byl kaligraf. Vlastnil takovej maličký, ošoupaný slovník, ve kterým bylo od každýho znaku uvedeno ještě deset jeho variací, a to v odlišnejch stylech a úrovních kurzívy podle toho, jak se psalo v různých dobách. Stránky toho slovníku byly tak ošoupaný, že se místy rozpadaly, jako se ohořelý noviny rozpadají na popel. Ten slovník mě fascinoval, styděla jsem se ale poprosit pana učitele, aby mi dovolil pořádně ho prolistovat. Hrozilo taky, že by se mi v ruce rozsypal.

Pan učitel dokázal o znacích vyprávět celý hodiny. Zdálo se, že v životě nemá jinou zálibu než zkoumat, kdo vynalezl jaký styl písma či jak se japonština zapisovala v tom či

onom období. Vždy když se pustil do vyprávění, měla jsem pocit, že se mu nad hlavou rozlila podivná záře. V místnosti bylo najednou mnohem víc světla, než kolik mohlo dovnitř vpustit okýnko naproti gauči. Jeho vyprávění mě okouzlovalo. Chtěla jsem se mu nějak zavděčit a sdílet jeho nadšení.

„Já už taky umím jeden znak,“ řekla jsem. Pan učitel mi přes stůl přišoupl kus papíru a tužku.

„Tak do toho.“

Soustředěním jsem ani nedýchala, jak jsem se pokoušela napsat znak co nejkrásněji. Povedlo se. Vypadal přesně tak, jak jsem si ho pamatovala z učebnice. Byl to znak pro *kořen a knihu*. 本. První znak, co jsem se kdy naučila. Když jsem zvedla hlavu, učiteli se otřásala ramena smíchy.

„Slečno Kupková, já vám gratuluji,“ svítilo mu v očích, „teď už vám zbývá naučit se jen asi dva a půl tisíce znaků zbývajících.“

Zdrceně jsem se zadívala na 本 před sebou.

Až později jsem zjistila, že jednotlivý tahy ve znacích mají přesně daný pořadí. Pan učitel se tehdy musel skutečně královsky bavit.

15.

Pan učitel mě poslal pro víno. Když jsem ho přinesla do kabinetu, zrovna si cosi psal na kus papíru. Kousky papírů s naškrábanejma poznámkama se válely úplně všude. Na stole, na knihách, na policích, pod knihama i v knihách.

„Slečno Kupková,“ řekl mi, když jsem si sedla, „už jsem vám říkal ten vtip o Japoncích a volbách?“

Zavrtěla jsem hlavou.

„Tak já vám ho povím,“ zamrkal spiklenecky, „ale je trochu lascivní. Nevadí vám to?“

Zavrtěla jsem hlavou, protože jsem nevěděla, co to znamená. Učitel se nadechl a obřadně se pustil do vyprávění.

„Ptá se americkéj velvyslanec japonskýho: How often do you have elections in Japan?“

Japonec se zamyslí: Usually evely molning.“

Zůstala jsem na něj nechápavě zírat. Učitel se tak smál, až rozfoukal papíry po stole.

„Slečno Kupková,“ objasnil mi potom, když jsem se pořád nechytala, „Japonci si odjakživa pletou *l* a *r*.“

Navštěvovala jsem kabinet pana učitele zhruba půl roku a z japonštiny jsem se nenaučila vůbec nic. Zato jsem pochopila spoustu jinejch užitečnejch věcí. Třeba do jakýho podniku se to vlastně pouštím.

„Měl jsem spolužačku,“ vyprávěl pan učitel, „která byla z celý třídy úplně nejlepší. Japonsky z nás uměla nejlíp. Byla to výborná překladatelka, řadu let pracovala jako tlumočnice a postupem času se z ní stala uznávaná literární vědkyně.“

Pan učitel se napil vína a pokračoval.

„A tahle kolegyně se před pár lety na starý kolena zbláznila, prohlásila, že japonština se stejně nedá naučit, a dala se na chemii.“

Potom se pan učitel usmál a vytáhl ze šuplíku tenkou knížku.

„Čtete ráda?“ zeptal se mě.

Přikývla jsem.

„Tak si tohle přečtěte. Je to moc hezký,“ podal mi knížku přes stůl. Byly to *Verše psané na vodu*, výběr nejkrásnější poezie z japonské sbírky *Kokinšū*.

„Vrátíte mi to někdy příště,“ vstal pan učitel a šel mě provodit ke dveřím. Vyšla jsem na chodbu a poděkovala mu. Mávnul rukou a chystal se dveře zavřít. Pak se ale zarazil a na poslední chvíli do nich strčil svou bílou hlavu.

„Slečno Kupková. Japonština je strašnej voser. Ale vydržte to. Stojí to za to.“

Usmála jsem se.

„Děkuju,“ řekla jsem, „na shledanou.“

Pak už jsem pana učitele nikdy neviděla. Pár dní nato umřel. Vůbec jsem nevěděla, že byl nemocný.

16.

Pozvali mě na smuteční hostinu. Konala se v restauraci v centru Prahy. Před dveřma hořely svíčky a sál byl plnej smutečnických hostů. Nikoho jsem tu neznala. Přátelé a rodina pana učitele popíjeli víno a postávali kolem stolů

s občerstvením. Všichni znali pana učitele dýl než já. Ve smuteční knize na recepci jsem si přečetla mnoho krásnejch vzkazů. Přála jsem si, aby pan učitel viděl, jak se i ze mě jednou stane někdo váženej. Aby viděl, že to nevzdám a ani na starý kolena se nedám na chemii. Bylo mi velmi smutno.

Doma jsem otevřela *Verše psané na vodu*, Mathesiem přebásněnej překlad Vlasty Hilský z roku 1956. Útlá knížka byla ohmataná a opotřebovaná zrovna jako slovníky pana učitele. Kolikrát ji musel držet v rukou?

Poezii jsem nikdy příliš nerozuměla. Po smuteční hostině pana učitele se však ve mně něco probudilo. *Verše psané na vodu* se mi ten večer staly velkou útěchou. Nejvíce mě dojala báseň *Sníh* od Óšikočiho no Micuneho. Když jsem ji četla, poprvé v životě jsem si uvědomila, jak literatura a poezie dokážou spojovat pocity lidí, jejichž životy od sebe oddělují stovky let. Přišlo mi, jako kdyby na mě pan učitel skrz ty básně promlouval.

*Na pustou cestu
napadal sníh,
zavál už stopy po kročejích:
Já jsem ta cesta, smutek je sníh,
kdo půjde kdy v mých šlépějích?*

Byl to tichej dialog, kterému nemohl rozumět nikdo cizí. Povídali jsme si do noci.

17.

Verše psané na vodu jsem vložila do žlutý obálky vyložený bublinkovou fólií a napsala na ni velkým písmem *Vracím Vám Vaši knížku*. Potom jsem je vhodila do schránky na dveřích kabinetu pana učitele. Nevím, jestli je kdy někdo vyzvedl. Cítila jsem, že doma si je nechat nemůžu.

Dodnes na pana učitele myslim. Připadá mi neuvěřitelný, jak moc mě ovlivnil, přestože jsem ho znala tak krátce. Pan učitel jen stěží mohl vědět, jak silně na mě zapůsobí. A už vůbec nemohl tušit, že dneska, skoro deset let po tom, co jsme se viděli naposledy, budu ještě pořád dělat japonštinu.

Vzpomínek na pana učitele mám poskrovnu a ať chci nebo nechci, postupně blednou. Doba se mění, objevily se internetový slovníky, studenti se učí úplně jinak a japanologů, kterejch bylo dříve málo, je dnes spousta. Zajímalo by mě, co by na to všechno pan učitel říkal. Až se s ním za mnoho let někde potkám, musím se ho zeptat.

18.

Po smrti pana učitele jsem odmaturovala a dostala se na japanologii. Podala jsem si jenom jednu přihlášku. Zkoušet to kamkoli jinam nemělo smysl. Hlásilo se dvě stě třicet uchazečů a brali nás dvacet. Přijímačky se konaly na Palachovi v aule, která pojme přes tři sta studentů. Když jsem viděla davy, co se mačkaly na chodbě před učebnou, dost mi zatrnulo. Někteří nahlíželi do zápisů z dějin, jiní si na poslední chvíli procvičovali slabičný abecedy. Tohle hysterický hromadný opakování si před zkouškama upřímně nenávidím.

V místnosti, kde se psal test, jsem si sedla vedle holky, co se pod lavicí šprtala katakanovou řadu ja. Ta má jen tři písmena. *Ja, ju a jo*. Holka civěla do učebnice a pořád si nahlas opakovala: „Ja, ju, jo. Ja, ju, jo. Ja, ju, jo.“

Bylo to divný. A nejen to.

Rozhlídla jsem se po sále. Polovinu uchazečů evidentně tvořili uprchlíci z psychiatrický léčebny. Podle všeho si spletli přijímací řízení na vysokou školu s maškarním plesem. Přijít na přijímací zkoušky převlečená za Pikachu, to by mě teda ani ve snu nenapadlo. Mým budoucím spolužákům to nicméně nečinilo potíže. V přední lavici seděli nindžové. Za nima si nějaký kluk vyskládal na lavici celej arzenál pokeballů. A v poslední lavici sedělo pět holek v nakasanejch sukních v lolita stylu s nesmyslně maličkejma kloboučkama na hlavách. Připomínaly pět obrovskejch svatebních dortů. Doopravdy jsem si připadala jako Alenka v říši divů.

„Ja, ju, jo,“ nepřestávala si opakovat holka vedle mě, „ja, ju, jo.“

Do místnosti vkročil kluk s modrejma vlasama a posadil se vedle mě.

„Hele,“ řekl mi namísto pozdravu, „ve kterém roce to ten Perry přijel do Japonska? Nějak mi to vypadlo. Byl to padesátej druhej nebo třetí?“

„Čtvrtej.“

„Jo, jo,“ potvrdila holka, co seděla vedle mě. Nebyla jsem si jistá, jestli souhlasí, nebo se zasekla na třetím písmenku z trojice katakanový řady ja.

19.

Přijímačky jsem udělala a v říjnu jsem nastoupila do prváku. Když jsem otevřela dveře učebny, na okně vedle tabule seděl kluk převlečený za psího démona Inujašu ze stejnojmenného anime. Na sobě měl obrovský červený dupačky, na hlavě stříbrnou paruku s psíma ouškama a nehty na ruce měl zbroušený do špiček. Přes nohy měl položenou *katanu*. Zůstala jsem na něj fascinovaně zírat a potom jsem dveře zavřela a vrátila se na chodbu, abych to rozdejchala. Jak chcete v takovymhle prostředí dělat seriózní vědu?

Přijali i jednu holku s velkou sukní. Ta potom celý studium seděla v rohu učebny a nemluvila. Když byla dotázána, vyděšeně poulila oči a mlčela. Němá nebyla, to jsem si ověřila, když na záchodě telefonovala matce. Jednou ji docent Kadlec ze zoufalství oslovil: „Milado, tak řeknete nám taky něco??“

Milada vypoulila oči a zrudla. Bylo vidět, jak se snaží cosi odpovědět. Párkrát otevřela pusku naprázdno, párkrát zoufale polkla. Milada něco skutečně řekne! Skutečně se vybičuje a něco nám řekne! Dodávali jsme jí kuráž. Milado, bojuj!

„Milado, nás se přeci nemusíte bát!“ povzbuzoval ji pedagog laskavě.

Milada zrudla ještě víc, až jsem měla strach, že ji treffi.

„Tak povíte nám něco?“

Milada zatnula pěsti.

„Radši ne,“ vypadlo z ní nakonec po hrdinném zápoleání se stydlivostí.

Všichni jsme měli radost, že ze sebe vypravila alespoň něco. Jen docent Kadlec v duchu zapochoyboval o směru, kterým se ubírají humanitní obory.